

Interné usmernenie pre predsedov a členov Rád ŠP vo vzťahu k úprave študijných programov na PriF UK v Bratislave

Základné odporúčania pre úpravu ŠP a pre rokovania Rád ŠP¹

- Pri zosúladovaní študijných programov podľa Vnútorného predpisu PriF UK č.26/2021 sa osoby zodpovedné za uskutočňovanie a rozvoj ŠP (OZŠP) a nimi poverené osoby, ktoré návrhy úprav pre zosúladenie navrhujú, riadia predovšetkým Štandardmi pre ŠP v aktuálne platnom znení, ktoré vydala Slovenská akreditačná agentúra pre vysoké školstvo.
- Je nevyhnutné, aby všetky osoby zapojené do procesu úpravy študijných programov boli so štandardmi oboznámené. Všetci členovia Rád ŠP by mali navrhovanie zmien, úprav posudzovať v intenciách a optikou týchto štandardov a tiež optikou metodiky pre vyhodnocovanie štandardov. Kvalita vnútorného prostredia sa prejavuje aj tak, že všetky zodpovedné osoby zdieľajú isté minimálne penzum znalostí o akreditačných procesoch.
- V procese úpravy študijných programov musia Rady študijných programov prejsť cez štandardy pre ŠP vo všetkých atribútoch; nutné je zamerať sa okrem iného najmä na¹:
 - a) štruktúru študijných plánov a výber predmetov (logické usporiadanie, dostatočné a jasné anotácie predmetov a ich spôsobu hodnotenia v informačných listoch predmetov (vrátane rozdielov v prípade prezenčnej a dištančnej forme), profilové predmety vo vzťahu k profilu absolventa a jeho uplatnenia a k vedomostiam, zručnostiam a kompetenciám podľa príslušnej úrovne Slovenského kvalifikačného rámca),
 - b) prepojenie profilu absolventa a jeho uplatnenia s indikovanými povolaniami, relevantnosť indikovaných povolaní k stupňu štúdia,
 - c) na dodržiavanie počtu kreditov za jednu hodinu výučby v intervale od 1 do max. 1,25 kreditu (uplatňuje sa pri všetkých formách výučby (prednáška, seminár, cvičenie) pre povinné, povinne voliteľné a výberové predmety),
 - d) na dodržanie 75 % podielu kreditov za povinné a povinne voliteľné predmety z celkového počtu kreditov potrebných na ukončenie štúdia jednodborového študijného programu (v prípade učiteľských kombinačných ŠP je tento podiel do 85 % pre bakalárske ŠP a do 90 % pre magisterské ŠP),

¹ Toto nie je vyčerpávajúci zoznam odporúčaní, primárne je potrebné sa držať štandardov pre ŠP.

- e) za dodržanie minimálnej sumy kreditov za celé štúdium, ktoré študent musí získať pre jeho úspešné absolvovanie Bc. = 180 kreditov; Mgr. = 120 kreditov; PhD. = 240 kreditov,
- f) za uvedenie predmetov štátnych skúšok v študijnom pláne a dodržanie počtu kreditov za bakalárske štátne skúšky (8 kreditov za Obhajobu bakalárskej práce), magisterské štátne skúšky (10 kreditov za Obhajobu diplomovej práce a 5 kreditov za ostatné štátne skúšky) a za štátne skúšky doktorandského štúdia (Dizertačná skúška = 15 kreditov a je členená na súčasti (Rozprava + odborné skúšky), ktoré nemajú pridelené samostatné kredity. Obhajoba dizertačnej práce = 30 kreditov)²,
- g) zabezpečenie profilových predmetov vysokoškolskými učiteľmi vo funkcii profesora alebo vo funkcii docenta, ktorí pôsobia na vysokej škole **v príslušnom študijnom odbore alebo súvisiacom odbore na ustanovený týždenný pracovný čas**,
- h) zaručenie udržateľnosti personálneho zabezpečenia profilových predmetov študijného programu z hľadiska vekovej štruktúry učiteľov,
- i) úplnosť a vhodnosť údajov uvedených vo formulároch VUPCH v prípade učiteľov profilových predmetov,
- j) vhodnosť výberu 25 publikačných výstupov (resp. 15 výstupov, ak ide o samostatné posudzovanie aprobácie učiteľských kombinačných ŠP) vo vzťahu k predmetom, ktoré zabezpečuje päťica učiteľov (OZŠP+4 ďalší učelia profilových predmetov) a zameraniu študijného programu v danom stupni štúdia vrátane aspoň samohodnotenia publikačných výstupov z hľadiska úrovni kvality definovaných v štandardoch (úrovne publikácií A+, A, A-, B) (viď Metodika na vyhodnocovanie štandardov),
- k) vhodnosť a úplnosť údajov uvedených vo formulároch VTC, vrátane charakteristík dopadov výstupov na spoločensko-hospodársku prax a na vzdelávací proces (kvalita tvorivej činnosti OZŠP a ďalších učiteľov profilových predmetov, súlad vlastného výskumu s profilovými predmetmi),
- l) spracovanie študijného programu v súlade s poslaním a strategickými cieľmi fakulty, určenými v dlhodobom zámere vysokej školy.

² Podľa Študijného poriadku sa štátna skúška považuje za predmet študijného programu. Štátna skúška môže pozostávať zo súčastí; súčasti štátnej skúšky sa nepovažujú za predmety študijného programu a nepriradujú sa im kredity.

Poznámky:

1. Tento dokument predstavuje metodickú pomôcku pre členov Rád študijných programov PriF UK (RŠP) a ich predsedov, tak aby proces úpravy študijných programov pre zosúladenie bol do potrebnej miery štandardizovaný, a aby bolo zabezpečené napĺňanie štandardov pre vnútorný systém.
2. Obsahuje odporúčania pre vedenie rokovaní Rád ŠP a pre spracúvanie zápisníc z týchto rokovaní.
3. Slovenský kvalifikačný rámec <https://www.minedu.sk/data/att/13619.pdf>
4. Usmernenie Vedenia fakulty k príprave študijných programov
https://fns.uniba.sk/fileadmin/prif/fakulta/akreditacia/usmernenie_k_priprave_studijnych_programov_v.pdf
5. Pod **úpravou študijného programu** sa rozumie doplnenie alebo vypustenie povinných predmetov alebo povinne voliteľných predmetov, zmena podmienok na riadne skončenie štúdia alebo úprava informačného listu povinného predmetu alebo povinne voliteľného predmetu okrem aktualizácie vyučujúceho, odporúčanej literatúry alebo hodnotenia predmetu (Čl. 1 § 2 g zákona 269/2018 Z.z. o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania).
6. Vnútorný predpis UK č. 23/2021 Vnútorný systém zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania Univerzity Komenského v Bratislave
https://uniba.sk/fileadmin/ruk/legislativa/2021/Vp_2021_23.pdf
7. Vnútorný predpis PriF UK č. 24/2021 Zriadenie Rád študijných programov Univerzity Komenského v Bratislave, Prírodovedeckej fakulty
https://fns.uniba.sk/fileadmin/prif/legislativa/smernice/2021/2021_vp24_predpis_o_zriadeni_rad_studijnych_programov_PriF_UK_aktualizovany.pdf
8. Vnútorný predpis č. 3/2022 Právomoci a zodpovednosti hlavných osôb zodpovedajúcich za študijné programy na Univerzite Komenského, Prírodovedeckej fakulte
https://fns.uniba.sk/fileadmin/prif/legislativa/smernice/2022/2022_vp03_pravomoci_a_zodpovednosti_HZOSP.docx
9. Štandardy pre študijný program
<https://saavs.sk/wp-content/uploads/2020/09/Standardy-pre-studijny-program-2.pdf>
10. Metodika na vyhodnocovanie štandardov
<https://saavs.sk/wp-content/uploads/2021/09/Metodika-na-vyhodnocovanie-stadardov-uplne-znenie-v-zneni-zo-dna-18.-2.-2021-schvalene-VR-SAAVS-op.pdf>
11. Dlhodobý zámer fakulty
https://fns.uniba.sk/fileadmin/prif/fakulta/system/dlhodoby_zamer_PriF_UK_do_2027.pdf

Pokyny k organizácii rokovaní a zápisniciam z rokovania Rád ŠP

- Sú odporúčané čo najdetailnejšie zápisnice. V prípade posudzovania ŠP posudzovateľmi agentúry, je veľkou výhodou mať zhromaždených čo najviac informácií ku „genéze“ ŠP vrátane priebehu rokovaní Rád ŠP.
- Je vhodné vyjadrovať sa program za programom k jednotlivým vyššie uvedeným aspektom, alebo všetkým záležitostiam, ktoré vyplynú z diskusie.
- Je dobré uviesť, ako bolo s otázkami, pripomienkami, komentármi naložené. Mal by byť urobený „odpočet“ zmien na základe návrhov zmien v prvotných návrhoch programov.
- Je vhodné, aby prebehlo viacero kôl rokovaní Rád ŠP predtým, ako bude na návrhoch programov definitívna konsenzuálna zhoda. Formu rokovaní určuje predseda Rad ŠP - online, prezenčne, prípadne formou emailovej hromadnej komunikácie, resp. kombináciou týchto foriem. Ku zásadnejším návrhom zmien v študijných programoch, sa odporúča hlasovanie, keďže Rady ŠP na PriF UK sú širšie koncipované a ich členmi sú osoby z niekoľkých študijných programov. Hlasovanie je možné aj per rollam.
- Osobitne sa odporúča vyzvať na návrhy úprav externých členov Rád ŠP a študentov. Títo členovia majú iný pohľad, ako je pohľad zvnútra. Je vhodné ich pohľad, pripomienky a komentáre dôkladne zaznamenať.
- Je vhodné, aby sa členovia Rád ŠP vyjadrovali aj k ostatným programom v príslušnej organizačnej sekcii a navrhovali úpravy (tzv. krížové pripomienkovanie).
- Odporúča sa prvé rokovanie Rady ŠP zorganizovať tak, aby materiály (opis ŠP vrátane študijného plánu, informačné listy predmetov, formuláre VUPCH a VTC uložené v úložisku <https://liveuniba.sharepoint.com/sites/prifuk/Akreditacie/Forms/AllItems.aspx>) mali členovia Rady ŠP prinajmenej 7 dní vopred, aby mali dost času na preštudovanie a prípravu. Predseda rady ŠP by mal (napríklad) e-mailom osloviť a inštruovať vopred členov RŠP, alebo zorganizovať ustanovujúce informatívne zasadnutie, a následne ďalšie zasadnutia, kde výsledkom posledného by malo byť uznesenie, že aktuálna podoba návrhov ŠP je vhodná pre posunutie na Akreditačnú radu PriF UK. Ak na prvých stretnutiach vyplynú zásadnejšie pripomienky a návrhy, je vhodné ich hneď zapracovať, alebo nechať čas a priestor na zapracovanie zodpovednej osobe za ŠP a jej „tímu“, a potom Radu ŠP opätovne zvolať.
- Presný či minimálny počet zasadnutí Rady ŠP nie je stanovený. Dôležité je, aby finálny zápis o procese prerokovávaní jednotlivých ŠP bol dostatočne detailný, čím bude dôveryhodným dokladom pre vyššie authority a pre ich posudzovanie, prípadne schvaľovanie ŠP (Akreditačná rada PriF UK, Akreditačná rada UK, SAAVŠ).

- Návrhy ŠP, ktoré sú z Rád ŠP postúpené na rokovanie do Akreditačnej rady PriF UK, už musia byť po formálnej stránke úplne v poriadku.
- Všetky upravené podklady po rokovaní Rád ŠP (ak také sú) a všetky zápisnice rokovaní Rád ŠP je potrebné nahráť do úložiska do predpripravených adresárov „Zápisnice“ pre jednotlivé ŠP (úložisko <https://liveuniba.sharepoint.com/sites/prifuk/Akreditcie/Forms/AllItems.aspx>).
- Po poslednom termíne bude úložisko uzatvorené a nebude možné ďalej podklady upravovať.
- V poslednej zápisnici Rady ŠP je potrebné uviesť záverečné stanovisko o prerokovaní a zapracovaní návrhov úprav a o predložení návrhu ŠP na schválenie v Akreditačnej rade PriF UK (napr. Členovia RŠP po prerokovaní a zapracovaní návrhov úprav, ktoré vzišli z rokovaní (rokovaní) RŠP predkladajú návrh ŠP (názov ŠP) na schválenie v Akreditačnej rade PriF UK.)

Informácia pre OZŠP k informačným listom štátnych skúšok

Podľa Študijného poriadku sa štátna skúška považuje za predmet študijného programu. Štátna skúška môže pozostávať zo súčastí; súčasti štátnej skúšky (pokiaľ sa štátna skúška skladá napr. z ústnej skúšky, písomnej časti, odprezentovania napr. nejakej praktickej časti a pod.) sa nepovažujú za predmety študijného programu a nepriradujú sa im osobitné kredity.

K štátnej skúške a k Obhajobe bakalárskej/diplomovej práce je potrebné vypracovať informačné listy.

Bc. štúdium – informačný list Obhajoba bakalárskej práce

Mgr. štúdium – informačný list Obhajoba diplomovej práce

Do informačných listov takýchto predmetov stačí uviesť nasledovné:

Výsledky vzdelávania: Výsledkom úspešného absolvovania predmetu štátnej skúšky bude obhajoba diplomovej práce.

Stručná osnova predmetu: Obhajoba bakalárskej / diplomovej práce formou prezentácie pred komisiou a zodpovedanie pripomienok oponenta.

Odporúčaná literatúra: Ako písať vysokoškolské a kvalifikačné práce : Ako písať seminárne práce, ročníkové práce, práce študentskej vedeckej a odbornej činnosti, diplomové práce, záverečné a atestačné práce, dizertácie / Dušan Katuščák. Bratislava : Stimul, 1998

Mgr. štúdium – štátne skúšky možno koncipovať nasledovne:

- A. jeden predmet Štátna skúška bez súčastí
 - B. viac predmetov Štátnej skúšky bez súčastí
 - C. jeden predmet Štátna skúška pozostávajúci zo súčastí
 - D. viac predmetov Štátnej skúšky pozostávajúcich zo súčastí
-
- A. Štátna skúška pozostáva z jedného predmetu s názvom Štátna skúška (5 kreditov). V jednom informačnom liste je potrebné uviesť témy, z ktorých študent môže byť skúšaný.
 - B. Kredity (5) štátnej skúšky možno rozdeliť na samostatné predmety štátnej skúšky, pre každý takýto predmet je potrebné pripraviť samostatný informačný list. Štruktúra, počet predmetov a rozdelenie 5 kreditov sú ľubovoľné, avšak predmety musia byť povinné alebo povinne voliteľné (napr. dve štátne skúšky (1 povinný predmet za 3 kredity, 1 PV predmet z výberu viacerých PV predmetov štátnej skúšky za 2 kredity alebo tri štátne skúšky (2 povinné

predmety, každý za 2 kredity a jeden PV predmet za 1 kredit)). Ak študent dostane hodnotenie Fx za jeden z predmetov štátnej skúšky, opakuje iba tento predmet.

- C. a D. Súčasti štátnej skúšky sa nepovažujú za predmety študijného programu a nepriradujú sa im kredity. V tomto prípade je potrebné pripraviť jeden informačný list, pričom študent si vyberá otázky z jednotlivých súčastí. V prípade, že študent bude mať nedostatočné hodnotenie aspoň z jednej zo súčastí, opakuje celú štátnu skúšku so všetkými súčastami.

Informačné listy k spoločným predmetom študijnej časti doktorandského štúdia (jazyky, dizertačné práce 1-3 a 1-5, vrátane IL pre dizertačnú skúšku a obhajobu dizertačnej práce (SJ a AJ verzie) budú postupne nahraté priamo do úložiska k jednotlivým programom. Informačný list dizertačná skúška bude všeobecný, preto je potrebné aby ste upresnili obsah odbornej skúšky, druhú časť tvorí tradičná rozprava k písomnej práci.

Rovnako informačné listy celofakultných predmetov, jazykov a TV pre bakalárske a magisterské študijné programy budú postupne nahraté do úložiska k jednotlivým programom, vrátane všeobecného textu pre študentov vo vzťahu k možnostiam výberu týchto predmetov, ktorý bude vložený do opisu každého ŠP.